

January 23, 1958

Code Message No. 961 from Ambassador Gajewski in Paris to Ogrodziński

Citation:

"Code Message No. 961 from Ambassador Gajewski in Paris to Ogrodziński", January 23, 1958, Wilson Center Digital Archive, *Polskie dokumenty dyplomatyczne 1958* (Warszawa: Polski Instytut Spraw
Mie

dzynarodowych, 2011), Document #35, pp.72-73. Translated by Jerzy Giebułtowski.
<https://digitalarchive.umd.edu/document/208952>

Summary:

The Polish Ambassador relays his conversation with General de Gaulle to Przemysław Ogrodzinski of the Polish Ministry of Foreign Affairs, in which de Gaulle praises the Rapacki Plan and its importance for neutralization in central Europe, and encourages Poland to continue its efforts.

Credits:

This document was made possible with support from Carnegie Corporation of New York (CCNY)

Original Language:

Polish

Contents:

Original Scan
Translation - English

^{h4}). Szefowie placówek duńskich otrzymali instrukcję dokładnego śledzenia całej korespondencji Bułganina i jej odgłosów w krajach ich urzędowania. R. narzekał, że wszystkie noty radzieckie są zbyt długie^{h41}.

/-/ Winiewicz

AMSZ, ZD 6/77, w. 59, t. 829

35

*23 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu
o rozmowie z generałem de Gaulle'em na temat planu Rapackiego*

Ścisłe tajne!

Szyfrogram Nr 961
z Paryża, nadany 23.1.58 09.00

O g r o d z i ń s k i

Miałem rozmowę z De Gaulle'em. ^{c1})^c Jak zawsze bardzo serdeczny i manifestacyjnie ciepły pod adresem Polski. W sprawie swojej aktywniejszej roli w polityce De Gaulle mówi w swoisty, enigmatyczny sposób: Ludzkość koniec końców musi dojść do wojny, Francja wyźwignie się, gdy nastąpi szok w postaci jakiegoś wielkiego wydarzenia, przyszłość Francji to przewodnictwo commonwealthu francusko-afrykańskiego, w młodzieży francuskiej zachodzą głębokie przemiany itp. ^{c2})^c Przeszedł następnie do „planu Rapackiego”. Oświadczył, że uważa go za niezmiernie ważny, bowiem:

a) Pochodzi od Polski,

b) Stwarza możliwość neutralizacji w środkowej Europie, co – jego zdaniem – może mieć zasadnicze znaczenie dla właściwego rozwiązania problemu niemieckiego, bez czego nie może być pokoju w świecie. Sądzi, że nie należy przywiązywać poważniejszego znaczenia do negatywnego stosunku do naszych propozycji ze strony czynników oficjalnych we Francji. Wie, że opinia publiczna we Francji doceniła znaczenie polskiej inicjatywy.

⁴¹ Notatkę przesłano (jako szyfrogram) do ambasad w Belgradzie i Kopenhadze.

23 stycznia

36

Najważniejsze, aby Polska kontynuowała swe wysiłki i podtrzymywała uporczywie swoje propozycje. Począwszy od 1945 r. było już tyle planów, ale istnieje wielka dezorientacja – trzeba jednak, aby idea częściowych rozwiązań w tej części Europy dojrzywała w świadomości.

^{c3)} De Gaulle jest fizycznie w świetnej formie i żywo interesuje się bieżącymi wydarzeniami. Skądinąd wiadomo, że z różnych stron wywierane są na niego naciski, aby zabrał głos w obecnym, coraz bardziej skomplikowanym położeniu Francji.

/-/ Gajewski

AMSZ, ZD 6/77, w. 59, t. 827

36

*23 stycznia, szyfrogram dyrektor generalnej do ambasadora w Pradze:
polskie stanowisko wobec czechosłowackich koncepcji
modyfikacji planu Rapackiego*

Warszawa, dn. 23 stycznia 1958 r.

ŚCIŚLE TAJNE
^cBłyskawica^c

SZYFROGRAM [Nr] ^c879 24.I 13.45^c

P r a g a – M A Z U R (do rąk własnych)

1. Sygnalizowany clarisem Nr 10 artykuł „Rudego Prava” w sprawie przekształcenia naszej inicjatywy strefy bezatomowej w neutralne pasmo od Skandynawii do Adriatyku ^hjest niepokojący i szkodliwy w skutkach ^h^cuważamy za szkodliwy^c. Lansowanie takich koncepcji jest wyrazem niezrozumienia linii ataku tych kół Zachodu, które – wobec wielkiej popularności planu i wobec włączenia go do listy negocjacyjnej zawartej w ostatnich propozycjach radzieckich – przeszły do próby storpedowania planu zmieniając także argumentację. W obecnej fazie ataki poza argumentami militarnymi operują głównie tezą, iż plan Rapackiego w istocie rzeczy nie ogranicza się do ^cnakreślonej w nim^c strefy ^hbezatomowej^h, a ma na celu neutralizację ^ccałej^c Europy zagrażając samym podstawom sojuszu atlantyckiego. Kwestia ta wywołuje wahania i obawy nawet

35

January 23, code message of the ambassador in Paris regarding conversation with General de Gaulle on the Rapacki Plan

Top secret!

Code message No 961
from Paris, transmitted Jan. 23, 1958 09.00 hrs

Ogrodziński

I had a conversation with De Gaulle. c1)c As usual very cardinal and overly warm towards Poland. With regard to his more active role in politics De Gaulle speaks in a specific, enigmatic manner: humanity must eventually become involved in a war; France would rise when it experiences a shock in the form of some great event; France's future is the leading role of the French-African Commonwealth; French youth is undergoing profound transformation, etc. c2)c Then he moved on the Rapacki Plan. He said that he finds it extremely important, because:

a) it originated in Poland,

b) it offers the possibility of neutralization in central Europe, which - in his opinion - could be of paramount importance for a proper solution to the German question, without which there can be no peace in the world. He believes that the negative attitude of the French official agencies to our proposals should not be treated too seriously. He is aware that the French public opinion appreciates the significance of the Polish initiative.

It is most important that Poland continue its efforts and firmly uphold its proposals. After 1945 there have been so many proposals, but there is an enormous disorientation; it is however necessary that the idea of partial solutions in this part of Europe grew in people's minds.

c3)c Physically, De Gaulle is in excellent form and shows an avid interest in current events. It is a known fact that pressure is being put on him so that he voice his opinions in the current, ever more complicated situation of France.

/-/ Gajewski

AMSZ, ZD 6/77, w. 59, t. 827